

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МЕНЕДЖМЕНТ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

Галузь знань **07 «Управління та адміністрування»**

Спеціальність **073 «Менеджмент»**

Освітня програма **«Управління навчальним закладом»**

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

Робоча програма «**Менеджмент та адміністрування**» для студентів спеціальності 073 «Менеджмент», освітньої програми «Управління навчальним закладом». 18 с.

Розробник:

Боришкевич І. І. – к.е.н., викладач кафедри управління та бізнес-адміністрування

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри управління та бізнес-адміністрування

Протокол від 30 серпня 2022 року № 1

Завідувач кафедри управління
та бізнес-адміністрування

(підпис)

П'ятничук І. Д.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Нормативна	
	Спеціальність 073 «Менеджмент»		
Змістових модулів – 2	Освітня програма Управління навчальним закладом	Рік підготовки:	
Індивідуальне науково-дослідне завдання: виконується в межах самостійної роботи		-	1-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		-	1-й
	Освітній рівень: магістр	Лекції	
		-	6 год.
		Практичні заняття	
		-.	4 год.
		Лабораторні заняття	
		-	-
		Самостійна робота	
		-	80 год.
Індивідуальні завдання			
-	-		
Вид контролю: екзамен			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для заочної форми навчання – 12,5 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни: формування у майбутніх керівників закладів освіти сучасного управлінського мислення та системи спеціальних знань у галузі менеджменту, формування розуміння концептуальних основ системного управління закладами освіти, набуття умінь аналізу внутрішнього та зовнішнього середовища, прийняття ефективних управлінських рішень в освітній діяльності.

Предмет дисципліни: теоретичні концепції та методологія формування та функціонування системи управління закладами освіти, відповідно до основних функцій менеджменту: планування, організування, мотивації, контролю та

регулювання.

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовний модуль 1. Основи менеджменту, функції менеджменту та їх характеристика.

Змістовний модуль 2. Особливості управлінської діяльності в закладах освіти.

Основними **цілями** вивчення дисципліни «Менеджмент та адміністрування» є засвоєння здобувачами вищої освіти навчального матеріалу стосовно:

- сутності та завдань менеджменту;
- особливостей діяльності освітніх організацій;
- основних функцій менеджменту: планування, організації, мотивації, контролю та регулювання;
- особливостей менеджерів освіти XXI століття;
- прийняття управлінських рішень у діяльності керівника закладу освіти;
- нормативно-правового забезпечення освітньої діяльності;
- освіти для сталого розвитку.

Компетентності навчання:

ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.

ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ФК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів.

ФК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани.

ФК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.

ФК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління.

ФК6. Здатність формувати лідерські якості та демонструвати їх в процесі управління людьми.

ФК10. Здатність до управління організацією та її розвитком.

ФК11. Здатність використовувати сучасні науково-прикладні знання в

управлінні закладами освіти для забезпечення сталого розвитку в умовах децентралізації.

ФК12. Здатність приймати ефективні управлінські рішення в умовах реформування системи освіти з урахуванням регіональних особливостей.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Проектувати ефективні системи управління організаціями.

ПРН 5. Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.

ПРН 6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.

ПРН 12. Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).

ПРН 15. Використовувати кращий національний та закордонний досвід управління закладами освіти в умовах децентралізації.

ПРН 16. Вміти управляти закладом освіти з урахуванням регіональних особливостей.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи менеджменту, функції менеджменту та їх характеристика

Тема 1. Сутність і завдання менеджменту

1. Історичні передумови виникнення менеджменту
2. Основні цілі і завдання менеджменту
3. Теорія управління та сучасні теорії освітнього менеджменту
4. Суб'єкт та об'єкт освітнього менеджменту

Тема 2. Особливості діяльності освітніх організацій

1. Особливості освітніх організацій
2. Внутрішнє та зовнішнє середовище освітніх організацій
3. Інформаційне забезпечення та комунікації в освітньому менеджменті
4. Етика та соціальна відповідальність сучасних закладів освіти
5. Управління закладами освіти з урахуванням регіональних особливостей

Тема 3. Планування та організація як функції управління

1. Роль функції планування в діяльності закладу освіти

2. Етапи, види та методи планування
3. Організаційна діяльність та її місце в системі управління
4. Організаційна структура управління освітнім закладом

Тема 4. Мотивація, контроль та регулювання як функції управління

1. Сутність мотивації та основні теорії мотивації людської діяльності
2. Запровадження мотиваційного менеджменту в закладі освіти
3. Необхідність функції контролю, його види та завдання
4. Сутність регулювання, види й етапи процесу регулювання

Змістовий модуль 2. Особливості управлінської діяльності в закладах освіти

Тема 5. Менеджер освіти XXI століття

1. Компетенції менеджера освіти та його місця
2. Модель сучасного менеджера в освіті
3. Лідерство у діяльності керівника закладу освіти
4. Роль керівника у забезпеченні ефективної комунікації в процесі управління

Тема 6. Управлінські рішення у діяльності керівника закладу освіти

1. Сутність та процес прийняття управлінських рішень
2. Техніка прийняття управлінських рішень
3. Оцінка ефективності прийняття управлінських рішень
4. Прийняття управлінських рішень в умовах децентралізації

Тема 7. Нормативно-правове забезпечення освітньої діяльності

1. Нормативно-правова база діяльності закладів освіти
2. Правові засади державно-громадського управління
3. Стратегія розвитку освіти у громаді

Тема 8. Освіта для сталого розвитку

1. Освітні пріоритети в Цілях сталого розвитку ООН
2. Цільові показники сталого розвитку у сфері освіти
3. Особливості освіти для сталого розвитку у зарубіжних країнах

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістовних модулів і тем	Заочна форма навчання					
	Кількість годин, у тому числі					
	усього	л.	п.	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Змістовний модуль 1. Основи менеджменту, функції менеджменту та їх характеристика						
Тема 1. Сутність і завдання менеджменту	12	2	-	-	-	10
Тема 2. Особливості діяльності освітніх організацій	14	2	2	-	-	10
Тема 3. Планування та організація як функції управління	10	-	-	-	-	10
Тема 4. Мотивація, контроль та регулювання як функції управління	10	-	-	-	-	10
Разом за змістовним модулем 1	46	4	2	-	-	40
Змістовний модуль 2. Особливості управлінської діяльності в закладах освіти						
Тема 5. Менеджер освіти XXI століття	14	2	2	-	-	10
Тема 6. Управлінські рішення у діяльності керівника закладу освіти	10	-	-	-	-	10
Тема 7. Нормативно-правове забезпечення освітньої діяльності	10	-	-	-	-	10
Тема 8. Освіта для сталого розвитку	10	-	-	-	-	10
Разом за змістовним модулем 2	44	2	2	-	-	40
Усього годин	90	6	4	-	-	80

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 2. Особливості діяльності освітніх організацій	2
2.	Тема 5. Менеджер освіти XXI століття	2
	Разом	4

6. Теми лабораторних занять

Відповідно до робочої програми з дисципліни «Менеджмент та адміністрування» лабораторні заняття не заплановані.

7. Самостійна робота

Самостійна робота студентів при вивченні дисципліни «Менеджмент та адміністрування» складається з різних її видів:

- 1) підготовка до аудиторних занять (лекцій, практичних занять);
- 2) самостійне поглиблене опрацювання тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом та проходження тестування за результатами опрацювання;
- 3) підготовка індивідуального проєкту.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 1. Сутність і завдання менеджменту	10
2.	Тема 2. Особливості діяльності освітніх організацій	10
3.	Тема 3. Планування та організація як функції управління	10
4.	Тема 4. Мотивація, контроль та регулювання як функції управління	10
5.	Тема 5. Менеджер освіти XXI століття	10
6.	Тема 6. Управлінські рішення у діяльності керівника закладу освіти	10
7.	Тема 7. Нормативно-правове забезпечення освітньої діяльності	10
8.	Тема 8. Освіта для сталого розвитку	10
	Разом	80

8. Індивідуальне завдання

(виконується в межах самостійної роботи)

Вивчення дисципліни «Менеджмент та адміністрування» передбачає обов'язкову підготовку індивідуального проєкту: «Аналіз системи управління в одному із закладів освіти». Необхідно описати систему управління в одному із закладів освіти (обрані заклади освіти не повинні повторюватись у межах однієї академічної групи) у відповідності до зазначених пунктів:

- 1) історія заснування закладу освіти;
- 2) місія, бачення та цінності закладу освіти (якщо якийсь елемент відсутній – запропонувати свій варіант);
- 3) аналіз іміджу закладу освіти та інструментів, що використовуються;
- 4) стадії життєвого циклу компанії;
- 5) організаційна структура управління в закладі освіти;
- 6) вимоги, які ставляться до керівників в закладі освіти (hard skills та soft skills);
- 7) портрет «ідеального» керівника закладу освіти у сучасних умовах;
- 8) соціальна відповідальність закладу освіти;
- 9) цитати, якими Ви користуєтесь у своїй діяльності.

Презентація власного дослідження відбувається у вигляді підготовленої доповіді та створеної презентації (до 15 слайдів) за допомогою інструментів Power Point, Prezi, Canva чи ін.

9. Методи навчання

За характером пізнавальної діяльності, при вивченні дисципліни «Менеджмент та адміністрування» використовуються наступні методи навчання.

Методи навчання	Характеристика
Наочні методи навчання	Ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації (читання лекцій та підготовка практичних завдань із використанням мультимедійних презентацій, демонстрація тематичних відеороликів).
Інтерактивні методи навчання	Ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою, а викладач виступає координатором та наставником, а також стежить за дотриманням навчальних та етичних норм. Серед інтерактивних методів навчання використовуються: відповіді на запитання та опитування думок здобувачів освіти, кейс-стаді, дискусії, мозковий штурм, ігровий метод.
Практичні методи навчання	Передбачають виконання практичних завдань. Серед практичних методів навчання використовуються практичні роботи, вправи, написання есе.
Інноваційні методи навчання	Поєднують інтерактивні та комп'ютерні технології. Серед інноваційних методів навчання використовуються: компетентнісний метод (спрямований на розвиток професійних навичок, вмінь та якостей здобувачів освіти), проектно-дослідницький метод (спрямований на вирішення проблемного питання через розвиток пошукових та аналітичних якостей здобувачів освіти, а також навичок командної роботи), використання інформаційно-комунікаційних технологій та діджитал-інструментів. Програми і сервіси, які використовуються: сервіси та програмні продукти від Microsoft, інструменти Google, графічні редактори Crello та Canva, хмарне презентаційне програмне забезпечення Prezi, конструктор лендінгових сторінок of.ua, Diagrams.net, Kahoot, Mentimeter, QR Генератор, Cutt.ly.
Методи дистанційного навчання	Ґрунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської авторської системи дистанційного навчання, платформ для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications, Google Meet, Cisco Webex.

10. Методи контролю та критерії оцінювання

Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті за виступ та виконання письмового завдання студентом. Передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми під час роботи на практичних заняттях та набутих професійних навичок під час виконання практичних завдань.

Оцінювання відповідей здобувачів освіти на практичних заняттях відбувається згідно навчального розкладу за 100 бальною шкалою. Вага оцінки за кожен вид навчальної роботи та відповідну тему відображена у таблиці. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за виконання завдань на практичних заняттях складає 24 бали.

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

№ теми Вид навчальної роботи	1	2	3	4	5	6	7	8	Разом
Практичне заняття (опрацювання завдання)	-	12	-	-	12	-	-	-	24
Самостійна робота (тестування з теми)	2	2	2	2	2	2	2	2	16
Самостійна робота (індивідуальний проєкт)									10
Екзамен									50
Максимальна к-ть балів									100

Критерії поточного оцінювання:

«90-100 балів» – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.

«70-89 балів» – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.

«50-69 балів» – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей (в т. ч. у вигляді мультимедійних презентацій), але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки.

«Менше 50 балів» – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.

Додаткові бали до поточного контролю здобувач освіти може отримати, пройшовши навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального

семестру, взявши участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни чи підготувавши дайджест (добір уривків з різних джерел на певну тематику). У форматі дайджестів можна зробити системний аналіз будь-якого теоретичного положення, розкрити різні точки зору на будь-яку проблему, тему, питання та зробити узагальнюючі висновки:

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які пройшли навчальний курс у вигляді неформальної освіти з отриманням сертифікату в межах предмету вивчення дисципліни протягом навчального семестру.

2 бали – нараховується здобувачам освіти, які взяли участь у науковому, освітньому чи прикладному проєкті, який відповідає предмету дисципліни.

1 бал – нараховується здобувачам освіти, які підготували дайджест на певну тематику в межах вивчення дисципліни.

Також за рішенням кафедри управління та бізнес-адміністрування здобувачам вищої освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали відповідно до Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника»: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2020 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.).

Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Контроль за самостійну роботу.

Самостійна робота здобувачів освіти передбачає:

1. Тестування.
2. Підготовка індивідуального проєкту.

Тестовий контроль. Студент опрацьовує питання, що призначенні для самостійного вивчення і для контролю проходить тестування в системі дистанційного навчання (<https://test-d-learn.pnu.edu.ua/>) (дві спроби – кращий результат).

Оцінювання за кожен тестовий контроль здійснюється за 100 бальною шкалою. Вага оцінки за відповідну тему відображена у таблиці вище. Максимальна кількість балів, яку здобувач освіти може отримати за тестовий контроль складає 16 балів.

Підготовка індивідуального проєкту.

Вивчення дисципліни передбачає обов'язкову підготовку індивідуального проєкту. Оцінювання індивідуального проєкту здійснюється за 100 бальною

шкалою. Максимальна кількість балів за індивідуальний проєкт складає 10 балів. Сума балів за індивідуальний проєкт розраховується за наступною формулою:

$$y = \frac{x \times 12}{100},$$

де x – кількість балів, яку отримав здобувач вищої освіти (за 100-бальною шкалою),

Метою підготовки індивідуального проєкту є закріплення теоретичних знань і практичних навичок з дисципліни.

Критерії оцінювання індивідуального проєкту:

«90-100 балів» – індивідуальний проєкт виконано на високому рівні, вирішено усі поставлені завдання. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив повне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«70-89 балів» – індивідуальний проєкт містить деякі незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив достатнє володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«50-69 балів» – індивідуальний проєкт містить незначні помилки та суперечні питання, які можуть бути виправлені письмово, або захищені усно, проте сам проєкт не містить всебічного аналізу, а поставлені питання вирішені не повністю. Під час усного захисту проєкту здобувач освіти проявив загальне володіння матеріалом та свій виступ супроводжував мультимедійною презентацією.

«Менше 50 балів» – індивідуальний проєкт не відповідає поставленим завданням, допущені суттєві помилки та неточності.

Підсумковий семестровий контроль являє собою підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що з даної дисципліни здійснюється у формі екзамену. Підсумковий семестровий контроль оцінюється від 0 до 100 балів і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.

Оцінювання за екзамен відбувається у 100-бальній шкалі, отримана оцінка сходиться на ваговий коефіцієнт 0,5. Оцінка за екзамен формується із суми відповідей здобувачів освіти (максимум 50 балів):

- 1) 1 теоретичне запитання (15 балів);
- 2) знання дефініції (5 балів);
- 3) розв'язування тестових завдань (15 балів: 5 тестів по 3 бали кожен) та вирішення практичного завдання (15 балів).

В умовах дистанційного навчання ідентифікація здобувача вищої освіти відбувається з використанням програми Zoom і екзамен складається через

виконання тільки письмової компоненти (30 тестових питань у системі дистанційного навчання університету (<https://test-d-learn.pnu.edu.ua/>) (максимум 50 балів).

Повторне складання екзаменів допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів.

Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).

Шкала оцінювання для екзамену

університетська	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
80-89	B	добре
70-79	C	
60-69	D	задовільно
50-59	E	
25-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-24	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Перелік питань, які виносяться на екзамен

1. Історичні передумови виникнення менеджменту
2. Основні цілі менеджменту
3. Основні завдання менеджменту
4. Особливості та головні ідеї школи наукового управління
5. Особливості та головні ідеї класичної (адміністративної) школи менеджменту
6. Основні принципи теорії ідеальної бюрократії Макса Вебера
7. Особливості та головні ідеї школи людських стосунків
8. Особливості та головні ідеї емпіричної школи менеджменту
9. Особливості та головні ідеї нової (якісної) школи менеджменту
10. Особливості та головні ідеї школи соціальних систем
11. Суб'єкт та об'єкт освітнього менеджменту
12. Особливості освітніх організацій

13. Внутрішнє та зовнішнє середовище освітніх організацій
14. Інформаційне забезпечення та комунікації в освітньому менеджменті
15. Особливості етики у закладах освіти
16. Соціальна відповідальність сучасних закладів освіти
17. Управління закладами освіти з урахуванням регіональних особливостей
18. Роль функції планування в діяльності закладу освіти
19. Етапи процесу панування в закладі освіти
20. Види та методи планування
21. Особливості організаційної діяльності та її місце в системі управління
22. Організаційна структура управління освітнім закладом
23. Сутність мотивації та її види
24. Первинні теорії мотивації людської діяльності
25. Змістовні теорії мотивації людської діяльності
26. Процесуальні теорії мотивації людської діяльності
27. Запровадження мотиваційного менеджменту в закладі освіти
28. Призначення функції контролю
29. Види та завдання контролю
30. Поняття функції регулювання та її характерні особливості
31. Види та етапи процесу регулювання
32. Компетенції менеджера освіти та його місія
33. Модель сучасного менеджера в освіті
34. Лідерство у діяльності керівника закладу освіти
35. Роль керівника у забезпеченні ефективної комунікації в процесі управління
36. Сутність та процес прийняття управлінських рішень
37. Техніка прийняття управлінських рішень
38. Оцінка ефективності прийняття управлінських рішень
39. Прийняття управлінських рішень в умовах децентралізації
40. Нормативно-правова база діяльності закладів освіти
41. Правові засади державно-громадського управління
42. Стратегія розвитку освіти у громаді
43. Освітні пріоритети в Цілях сталого розвитку ООН
44. Цільові показники сталого розвитку у сфері освіти
45. Особливості освіти для сталого розвитку у зарубіжних країнах

12. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів

вищої освіти та викладачів університету:

1. Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

2. Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

3. Положення про запобігання академічному плагіату та інших видів академічної нечесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

4. Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

5. Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

6. Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності».

Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>

Пропуски занять (відпрацювання)

Можливість і порядок відпрацювання пропущених здобувачем освіти занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2020 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) (див. ст. 4).

Ознайомитися з положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Виконання завдання пізніше встановленого терміну

У разі виконання завдання здобувачем освіти пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання – «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора № 799 від 26.11.2020 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.) (див. ст. 4-5).

Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Невідповідна поведінка під час заняття

Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень

про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти».

Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019 р., із внесеними змінами наказом № 80 від 12.02.2021 р.). Ознайомитися із положенням можна за посиланням: <https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/>

13. Рекомендовані літературні джерела

1. Сайт дистанційного навчання. URL : <https://test-d-learn.pnu.edu.ua/>
2. Курс «Менеджмент» // Prometheus. URL : <https://prometheus.org.ua/>
3. Boryshkevych I. Development of Pedagogical Staff as an Integral Element of Forming a Positive Image of an Educational Institution. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. 2021. Vol. 8. № 3. P. 52-59. <https://doi.org/10.15330/jpnu.8.3.52-59>
4. Piatnychuk I., Boryshkevych I. Online Tools in Providing Feedback in Management. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. 2022. Vol. 9. № 3.
5. Yakubiv V., Boryshkevych I., Hryhoruk I., Maksymiv Yu., Yakubiv R. Strategic Perspectives of the Development of the Personnel Management System in Ukraine's Modern Educational Institutions. *Journal of Vasyl Stefanyk Precarpathian National University*. 2022. Vol. 9. № 3.
6. Андросюк В. М. Педагогічний менеджмент і психодидактика: навч. посібник. Тернопільський національний економічний ун-т. Т. : Економічна думка, 2018. 216 с.
7. Аспекти управлінської діяльності в школі. Частина I / упоряд. Н. Мурашко. К.: Ред. заг. газ., 2015. 128 с.
8. Боришкевич І. І. Особливості етики ділового спілкування у сучасному ринковому середовищі. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2021. Вип. 17. Т 1. С. 67-75. <https://doi.org/10.15330/apred.1.17.67-75>
9. Боришкевич І. І., Жук О. І., П'ятничук І. Д. Використання основних

- інструментів тайм-менеджменту задля підвищення особистої ефективності. *Ефективна економіка*. 2020. № 5. URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7876>.
<https://doi.org/10.32702/2307-2105-2020.5.60>
10. Боришкевич І. І., П'ятничук І. Д. Планування PR-кампанії на прикладі громадської організації. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2022. Вип. 18. С. 95-103. <https://doi.org/10.15330/apred.2.18.95-103>
 11. Боришкевич І. І., Якубів В. М. Вплив теорії поколінь на формування мотивації працівників. *Економіка та суспільство*. 2022. № 41. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1541>.
<https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-12>
 12. Боришкевич І. І., Якубів В. М., Григорук І. І. Розвиток лідерства та командування у діяльності закладів освіти. *Modern Economics*. 2022. (подана у редакцію).
 13. Боришкевич І. І., Якубів В. М., Романюк Х. Р. Використання теорій мотивації людської діяльності у сфері державної служби. *Наукові праці МАУП. Політичні науки та публічне управління*. 2022. № 1 (61). С. 12-18.
[https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-1\(61\)-2](https://doi.org/10.32689/2523-4625-2022-1(61)-2)
 14. Брайан Трейсі Як керують найкращі : книга. Харків : Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2017. 208 с.
 15. Брюс Тулген Бути босом – легко. Бувай, неефективний менеджменте! : книга. Київ : Видавництво «Наш Формат», 2019. 176 с.
 16. Валерій Пекар Різнобарвний менеджмент : книга. Харків : Видавництво «Фоліо», 2019. 191 с.
 17. Висоцька О. Є. Освіта для сталого розвитку: науково-методичний посібник. Дніпропетровськ : Роял Принт, 2011. 200 с.
 18. Джон Максвелл 21 беззаперечний закон лідерства : книга. Харків : Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2019. 336 с.
 19. Ілляшенко С. М. Інноваційний менеджмент : підруч. Суми : Університетська книга, 2015. 334 с.
 20. Іцхак Адізес Ідеальний керівник. Чому ним неможливо стати : книга. К. : Видавництво «Наш Формат», 2017. 288 с.
 21. Іцхак Адізес Стилі хорошого і поганого менеджменту : книга. Київ : Видавництво «Наш Формат», 2020. 224 с.
 22. Коберник О. М., Гагарін М. І. Менеджмент в освіті : навчальний посібник. Умань : ВПЦ «Візаві». 2017. 242 с.
 23. Крейс Нік Лідерство починається з призначення : книга. Харків : Вид-во «Ранок» : Фабула, 2019. 240 с.
 24. Лютко О. М. Запровадження мотиваційного менеджменту в закладі освіти:

- посібник для тренерів (викладачів) системи післядипломної освіти. Рівне : РОШПО, 2018. 180 с.
25. Мармаза О. І. Менеджмент освітньої організації : посібник. Х.: ТОВ «Щедра садиба», 2017. 126 с.
 26. Мелеганич Г. Освітні пріоритети в Цілях сталого розвитку ООН до 2030 року: досвід України. Міжнародний науковий вісник. 2022. № 1-2 (25-26). 10.24144/2218-5348.2022.1-2(25-26).92-100
 27. Найдьонов І. М. Основи освітянського менеджменту: навч. посіб. Київ : ДП «Вид. дім «Персонал», 2019. Ч. 2. 270 с.
 28. Новікова М. М., Кондратенко Н. О., Боровик М. В. Теоретичні основи забезпечення якості прийняття управлінських рішень в умовах європейської інтеграції : монографія. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : «Друкарня Мадрид», 2020. 335 с.
 29. Нормативно-правове забезпечення діяльності закладів освіти. URL: <http://soippo.edu.ua/index.php/34-2010-11-24-15-07-23/3544-normativno-pravove-zabezpechennya-diyalnosti-zakladiv-osviti-v-2019-2020-navchalnomu-rotsi>
 30. Осовська Г. В., Осовський О. А. Менеджмент : підруч. Київ : Кондор, 2015. 563 с.
 31. Павлютенков Є. М. Основи управління школою. Х.: Вид. група «Основа», 2016. 176 с.
 32. Повноваження ОМС щодо забезпечення якісної освіти: poradnik для голів та управлінців освітою територіальних громад / Байтемірова Н., Гурак Р., Бондар А., Вергун Ю. / за заг. ред. Протасової Н., Полторак В., Жабенко Л., Михайлової Т. К. : Швейцарсько-український проєкт DECIDE – «Децентралізація для розвитку демократичної освіти», 2021. 52 с.
 33. Стівен Кові 7 звичок надзвичайно ефективних людей : книга. Харків : Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2012. 384 с.
 34. Стівен Кові Восьма звичка. Від ефективності до величі : книга. Харків : Книжковий клуб «Клуб сімейного дозвілля», 2017. 496 с.
 35. Стратегія розвитку освіти в громаді : практичний poradnik. Войцех Мархлевські, Олег Процак. К., 2018. 56 с.
 36. Цехмістрова Г. С. Управління в освіті та педагогічна діагностика. Навчальний посібник для студентів ВНЗ. К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. 280 с.
 37. Череп А. В. Інноваційний менеджмент : підруч. Київ : Кондор, 2014. 452 с.
 38. Якубів В. М., Боришкевич І. І., Шматковська Т. О., Якубів Р. Д. Система стратегічного управління персоналом в органах публічного управління. *Вісник Прикарпатського університету*. 2020. Вип. 15. С. 3-6.